

Biber Engelbert

Data urodzenia: 1840

ksiądz katolicki, proboszcz w Prątnicy i Brusach, przewodniczący Brusko-Leśniańskiego Towarzystwa Ludowego, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1906–1910.

Urodził się w 1840 r. w Sławutowie w pow. puckim. Jego rodzicami byli nauczyciel Robert i Joanna z domu Weilandt wyznania ewangelickiego. Nauki pobierał w chojnickim gimnazjum w l. 1853–1861. Studiował i otrzymał święcenia kapłańskie w Seminarium Duchownym w Pelplinie. Doświadczenie duszpasterskie jako wikary zdobywał kolejno w Gdańsku (Kaplica Królewska), Chojnicach, Czersku i Lisewie. Następnie został proboszczem parafii w Prątnicy (1870–1884) i Brusach (od 1884). Pod wpływem objawień w Gietrzwałdzie zabiegał o utworzenie tam sanktuarium maryjnego, np. w berlińskim czasopiśmie „Germania”. Miał problemy z prawem. Oskarżono go o obrazę lekarza o nazwisku Sonntag w Olsztynie w 1878 r. Rzekomej obrazy doktora Sonntaga miał dopuścić się w serii artykułów wspomnianej już gazety „Germania”, zarzucając mu „nieodpowiednie obejście” z osobami, które doznały objawień. Władze pruskie utrudniały mu również starania o budowę domu w Brusach dla sióstr miłosierdzia i ich osiedlenie się. W swojej działalności na rzecz krzewienia polskości był aktywnym uczestnikiem wiecu w Brusach w lutym 1892 r., podczas którego domagano się języka polskiego w szkolnictwie elementarnym. Na początku XX w. został przewodniczącym Brusko-Leśniańskiego Towarzystwa Ludowego, który organizował przedstawienia, zabawy, bibliotekę. Sporządzając w 1908 r. testament, ustanowił fundację w wysokości 17,5 tys. marek na stypendia dla uczących się chłopców polskich rodziców. Zmarł w zakupionym przez siebie domu w Brusach w 1911 r.

Literatura:

1. Joć I., *Wybrane daty z historii Brus i okolic*, „Pomerania”. Dodatek specjalny z okazji XXIII Zjazdu Kaszubów, Brusy 2022, s. 20.
2. Mross H., *Biber Engelbert Józef (1840–1911)*, [w:] *Słownik biograficzny kapłanów diecezji chełmińskiej wyświęconych w latach 1821–1920*, Pelplin 1995, s. 12–13.

Piotr Świerkowski